

Täysistunto

Keskiviikko 13.3.2019 klo 11.59—13.53

Täysistunto alkoi klo 11.59. Täysistunto keskeytettiin klo 12.12. Täysistuntoa jatkettiin klo 12.31. Täysistunto päättyi klo 13.53.

Puhetta johti puhemies Paula Risikko (11.59—12.12 ja 12.31—13.53).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2019 lisätalousarvioksi

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2019 lisätalousarvioesityksen (HE 323/2018 vp) täydentämisestä

Hallituksen esitys HE 323/2018 vp

Hallituksen esitys HE 324/2018 vp

Lisätalousarvioaloite LTA 51-54/2018 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 39/2018 vp

Ainoa käsittely

Puhemies Paula Risikko: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 2. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 39/2018 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 12.3.2019 pidetyssä istunnossa.

Nyt ryhdytään lisätalousarvioehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Tehtiin seuraavat lisätalousarviota koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskustansliaan kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset:

1. Timo Harakka sd Ozan Yanarin vihr kannattamana 29.91.51: Lisätään 5 000 000 euroa nuorten työpajatoimintaan ja etsivään nuorisotyöhön. (Vastalause 1)

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

2. Timo Harakka sd Ozan Yanarin vihr kannattamana 30.40.31: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tehokkaampiin toimiin vaelluskalojen ja uhanalaisten kalalajien kantojen elvyttämiseksi." (Vastalause 1)
3. Arja Juvonen ps Ville Vähämäen ps kannattamana 31.20.01: Lisätään 150 000 euroa digitalisaatiokehitykseen ja momentin perusteluihin maininta, että määrärahaa saa käyttää Kymenlaakson Älykkään erikoistumisen strategian vahvistamiseen. (LTA 52)
4. Timo Harakka sd Ozan Yanarin vihr kannattamana 32.30.51: Lisätään 22 500 000 euroa työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikkaan. (Vastalause 1)
5. Timo Harakka sd Ozan Yanarin vihr kannattamana 32.30.51: Muutetaan momentin päätösosa siten, että järjestöihin työllistettävien enimmäisraja 4 000 henkilöä sekä palkkakatto poistetaan. (Vastalause 1)
6. Timo Harakka sd Ozan Yanarin vihr kannattamana 32.30.51: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tehokkaampiin toimiin kotouttamisen edistämiseksi ympäri Suomea, osatyökykyisten työelämään osallistumisen helpottamiseksi sekä työkykyä edistävän kuntouttavan toiminnan parantamiseksi." (Vastalause 1)
7. Timo Harakka sd Ozan Yanarin vihr kannattamana 32.30.51: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy pikaisesti toimenpiteisiin poistaakseen momentin 32.30.51 päätösosassa mainitun 4 000 henkilötyövuotta koskevan rajoituksen kolmannen sektorin toimijoille maksettavasta palkkatuesta." (Vastalause 1)
8. Mats Nylund r Thomas Blomqvistin r kannattamana 33.03.04: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus kohdistaa lisärahoitusta rokotusvalistuksen lisäämiseksi koko maassa." (Vastalause 2)
9. Mats Nylund r Thomas Blomqvistin r kannattamana 33.03.04: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus edistää kansallisen rokotusohjelman uudistamista niin, että papilloomavirusrokote tarjotaan jatkossa myös pojille." (Vastalause 2)
11. Timo Harakka sd Ozan Yanarin vihr kannattamana 33.60.31: Lisätään 800 000 euroa seksuaalirikosten uhrien tukikeskustentoiminnan tukemiseen ja täydennetään momentin perusteluita niin, että momentilta myönnettäviä määrärahoja saa käyttää tähän tarkoitukseen. (Vastalause 1)
13. Timo Harakka sd Ozan Yanarin vihr kannattamana 33.60.31: Lisätään 1 000 000 euroa lapsiin kohdistuvien seksuaalirikostenehkäisemistä ja selvittämistä tehostavan Lastenasiointalo-mallin alueellisen kattavuuden parantamiseksi. (Vastalause 1)
14. Emma Kari vihr Ozan Yanarin vihr kannattamana 12.35.20: Vähennetään 73 000 000 euroa Valtion asuntorahaston tuloutuksiin ehdotetusta määrärahasta. (LTA 51)

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

15. Timo Harakka sd Ozan Yanarin vihr kannattamana 12.35.20: Momentti 12.35.20 poistetaan lisätalousarviosta. (Vastalause 1)
16. Timo Harakka sd Ozan Yanarin vihr kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että valtion asuntorahaston varoja ei tulouteta valtion budjetin katteeksi. Valtion asuntorahaston varat tulee suunnata vain asumiseen." (Vastalause 1)
17. Timo Harakka sd Ozan Yanarin vihr kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että asunto- ja infrastruktuuripolitiikkaa tehostetaan merkittävästi kohtuuhintaisen asuntotuotannon lisäämiseksi, kuten tarkastusvaliokunta perusteellisessa asuntopolitiikkaa käsittelevässä mietinnössään toteaa." (Vastalause 1)
18. Timo Harakka sd Ozan Yanarin vihr kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että infrastruktuuripolitiikkaa tehostetaan merkittävästi etenkin suurten raideliikennehankkeiden käynnistämiseksi ja että hankkeiden loppurahoituksessa hyödynnetään tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisella tavalla myös muita rahoituslähteitä kuin suoraan valtion budjettirahoitusta. Etenkin EU:n TEN-T-tuet tulee hyödyntää täysimääräisesti. Poliitiikan tulee olla pitkäjänteistä ja yli vaalikausien ulottuvaa." (Vastalause 1)
19. Timo Harakka sd Ozan Yanarin vihr kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että väylähankkeiden toteutuksessa hyödynnetään hankeyhtiöitä vain, jos yhtiömalli mahdollistaa hankkeen toteuttamisen nopeammin ja joustavammin ja se on kokonaistaloudellisesti edullisin vaihtoehto." (Vastalause 1)
20. Timo Harakka sd Ozan Yanarin vihr kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että Suomen rataverkko on jatkossakin julkisessa omistuksessa." (Vastalause 1)
21. Timo Harakka sd Ozan Yanarin vihr kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle esityksen sitovasta vähimmäishenkilöstömitoituksesta 0,7 kokoaikaista hoitajaa vanhusta kohden tehostetussa ympärivuorokautisessapalveluasumisessa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa." (Vastalause 1)
22. Timo Harakka sd Ozan Yanarin vihr kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että lapsiin ja naisiin kohdistuvan seksuaalisen väkivallan ennaltaehkäisyyn ja uhrien auttamiseen on panostettava nopeasti ja monialaisesti ja toimeenpanoon on varattava riittävät resurssit." (Vastalause 1)
23. Mats Nylund r Thomas Blomqvistin r kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin kolmen uuden raiskauskriisikeskuksenperustamiseksi." (Vastalause 2)
24. Mats Nylund r Thomas Blomqvistin r kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus osoittaa varoja kahdeksan uuden turvakodin avaamiseen." (Vastalause 2)

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

25. Mats Nylund r Thomas Blomqvistin r kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus kasvattaa kunnille myönnettäviä vanhustenhuoltoon kohdennettuja valtionosuuksia." (Vastalause 2)

Puhemies Paula Risikko: Arvoisat edustajat, en ole varma, onko meidän tulostaulumme tällä hetkellä toiminnassa. Meidän täytyy vain tehdä ensimmäinen äänestys, ja siinä me sitten näemme. Mikäli ei toimi, me pienen hetken odotamme ja yritämme saada nämä kuntoon.

Mietintö ”jaa”, Timo Harakan ehdotus 1 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 76; poissa 31 (äänestys 1). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Harakan ehdotus 2 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 79; poissa 26 (äänestys 2). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Leena Meri ps: Puhemies! Olettehan huomannut, että toinen taulu ei toimi?

Puhemies Paula Risikko: Kyllä. Tämä on juuri se meidän ongelma, että meillä ei toinen taulu toimi, mutta toinen taulu toimii ja äänestystulos kyllä tulee näkyville.

Mietintö ”jaa”, Arja Juvosen ehdotus 3 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 140, ei 27, tyhjiä 3; poissa 29 (äänestys 3). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Harakan ehdotus 4 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 79; poissa 26 (äänestys 4). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Harakan ehdotus 5 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 80; poissa 25 (äänestys 5). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Harakan ehdotus 6 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 108, ei 66; poissa 25 (äänestys 6). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Harakan ehdotus 7 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 79; poissa 26 (äänestys 7). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Mats Nylundin ehdotus 8 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 75; poissa 30 (äänestys 8). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Mats Nylundin ehdotus 9 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 67; poissa 39 (äänestys 9). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

[Äänestys 10 mitätöitiin]

Puhemies Paula Risikko: Ehdotan, että pidämme 10 minuutin tauon, ja me sammutamme nämä laitteet ja sen jälkeen sitten yritämme uudelleen. Täällä on jotain ongelmia tekniikassa. 10 minuutin tauko, kiitos!

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

Täysistunto keskeytettiin kello 12.12.

Täysistuntoa jatkettiin kello 12.31.

Puhemies Paula Risikko: Timo Harakan ehdotuksesta 11 eli siitä, josta kerittiin jo äänestää, äänestetään nyt uudelleen ja katsotaan, pelaavatko meidän molemmat valotaulut. Mikäli teistä katsoen oikeanpuolinen ei toimi, niin jatkamme siitä huolimatta, koska äänestystulokset kuitenkin tulevat tänne toiselle puolelle ja lisäksi ne kirjautuvat kyllä meidän tietokoneisiin.

Mietintö ”jaa”, Timo Harakan ehdotus 11 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 90, ei 82; poissa 27 (äänestys 11). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Puhemies Paula Risikko: Toinen valotaulu ei todellakaan toimi, mutta toinen valotaulu toimii ja lisäksi suullisesti ilmoitan tuloksen.

Mietintö ”jaa”, Timo Harakan ehdotus 13 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 82; poissa 25 (äänestys 12). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Emma Karin ehdotus 14 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 115, ei 52; poissa 32 (äänestys 13). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Harakan ehdotus 15 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 54; poissa 27 (äänestys 14). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Harakan ehdotus 16 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 117, ei 56; poissa 26 (äänestys 15). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Harakan ehdotus 17 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 82; poissa 25 (äänestys 16). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Harakan ehdotus 18 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 77; poissa 30 (äänestys 17). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Harakan ehdotus 19 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 82; poissa 25 (äänestys 18). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Harakan ehdotus 20 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 80; poissa 27 (äänestys 19). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Harakan ehdotus 21 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 82; poissa 25 (äänestys 20). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

Mietintö ”jaa”, Timo Harakan ehdotus 22 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 82; poissa 25 (äänestys 21). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Mats Nylundin ehdotus 23 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 81; poissa 26 (äänestys 22). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Mats Nylundin ehdotus 24 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 80; poissa 27 (äänestys 23). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Mats Nylundin ehdotus 25 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 82; poissa 25 (äänestys 24). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirjaan merkittiin seuraavat ilmoitukset: Äänestyksessä 1 Outi Alanko-Kahiluoto / vihr, Tuula Haatainen /sd ja Leena Meri /ps tarkoittivat äänestää ”ei”. Äänestyksessä 9 Tuula Haatainen /sd, Riitta Mäkinen /sd ja Pilvi Torsti /sd tarkoittivat äänestää ”ei”. Äänestyksessä 13 Mika Niikko /ps tarkoitti äänestää ”jaa” ja Maria Tolppanen /sd tarkoitti äänestää ”ei”. Äänestyksessä 17 Ilmari Nurminen /sd ja Kristiina Salonen /sd tarkoittivat äänestää ”ei”.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 323/2018 vp ja sitä täydentävään hallituksen esitykseen HE 324/2018 vp sisältyvän ehdotuksen vuoden 2019 lisätalousarvioksi mietinnön mukaisena. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen lisätalousarvioaloitteiden LTA 51—54/2018 vp hylkäämisestä. Eduskunta hyväksyi valiokunnan ehdotuksen vuoden 2019 lisätalousarvion soveltamisesta. Asian käsittely päättyi.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kaivoslain 32 ja 34 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 293/2018 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 40/2018 vp

Toinen käsittely

Puhemies Paula Risikko: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Keskustelu asiasta päättyi 11.3.2019 pidetyssä täysistunnossa

Keskustelussa on Lauri Ihalainen Silvia Modigin kannattamana ehdottanut, että lakiehdotus hylätään, ja tehnyt vastalauseen mukaisen lausumaehdotuksen.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Paula Risikko: Ensin on äänestettävä lakiehdotuksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä.

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

Hyväksyminen "jaa", hylkääminen "ei". Äänestyksen tulos: jaa 89, ei 79; poissa 31 (äänestys 25).

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 293/2018 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi.

Puhemies Paula Risikko: Lopuksi on päätettävä lausumaehdotuksesta.

Mietintö "jaa", Lauri Ihalaisen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 87, ei 82; poissa 30 (äänestys 26). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Asian käsittely päättyi.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 167/2018 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 43/2018 vp

Toinen käsittely

Puhemies Paula Risikko: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Keskustelu asiasta päättyi 11.3.2019 pidetyssä täysistunnossa

Keskustelussa on Olli Immonen Laura Huhtasaaren kannattamana ehdottanut, että 2. lakiehdotus hylätään.

Selonteko hyväksyttiin.

2. lakiehdotuksen hyväksyminen "jaa", hylkääminen "ei". Äänestyksen tulos: jaa 155, ei 17; poissa 27 (äänestys 27).

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 167/2018 vp sisältyvät 1.—6. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 159/2017 vp

Valiokunnan mietintö StVM 37/2018 vp

Toinen käsittely

Puhemies Paula Risikko: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Keskustelu asiasta päättyi 11.3.2019 pidetyssä täysistunnossa.

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

Keskustelussa on Ilmari Nurminen Aino-Kaisa Pekosen kannattamana ehdottanut, että lakiehdotukset hylätään.

Selonteko hyväksyttiin.

Hyväksyminen "jaa", hylkääminen "ei". Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 80; poissa 27 (äänestys 28).

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 159/2017 vp sisältyvät 1.—11. lakiehdotuksen. Eduskunta hyväksyi valiokunnan mietinnössä ehdotetun uuden, 12. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle osakesäästötilin tuloverotusta ja eräiden tuloverotuksen uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 275/2018 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 37/2018 vp

Toinen käsittely

Puhemies Paula Risikko: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Keskustelu asiasta päättyi 11.3.2019 pidetyssä täysistunnossa

Keskustelussa on Timo Harakka Pia Viitasen kannattamana tehnyt vastalauseen mukaiset neljä lausumaehdotusta.

Selonteko hyväksyttiin.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 275/2018 vp sisältyvät 1.—5. lakiehdotuksen. Eduskunta hyväksyi valiokunnan mietinnössä ehdotetun uuden, 6. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi.

Puhemies Paula Risikko: Lopuksi on päätettävä lausumaehdotuksista.

Mietintö "jaa", Timo Harakan ehdotus 1 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 102, ei 71; poissa 26 (äänestys 29). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Timo Harakan ehdotus 2 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 103, ei 70; poissa 26 (äänestys 30). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Timo Harakan ehdotus 3 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 55; poissa 26 (äänestys 31). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Timo Harakan ehdotus 4 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 96, ei 77; poissa 26 (äänestys 32). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

Asian käsittely päättyi.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle työaikalain ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 158/2018 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 17/2018 vp

Pöytäkirjan liite Lausumaehdotus 11.3.2019 Liite 7A

Toinen käsittely

Puhemies Paula Risikko: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Keskustelu asiasta päättyi 11.3.2019 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelussa on Ilmari Nurminen Aino-Kaisa Pekosen kannattamana tehnyt vastalauseen mukaiset kaksi lausumaehdotusta. Lisäksi Aino-Kaisa Pekonen on Matti Semin kannattamana tehnyt lausumaehdotuksen, joka on monistettuna jaettu edustajille. (Pöytäkirjan liite 7A)

Selonteko hyväksyttiin.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 158/2018 vp sisältyvät 1.—15. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Eduskunta hyväksyi mietintöön sisältyvän 1. lausumaehdotuksen.

Puhemies Paula Risikko: Lopuksi on päätettävä lausumaehdotuksista.

Mietintöön sisältyvä 2. lausumaehdotus ja edustaja Nurmisen lausumaehdotus 2 koskevat samaa asiaa, joten niistä äänestetään toisiaan vastaan. Sen jälkeen äänestetään muista lausumaehdotuksista mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Mietinnön 2. lausumaehdotus "jaa", Ilmari Nurmisen lausumaehdotus 2 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 99, ei 73; poissa 27 (äänestys 33). Eduskunta hyväksyi mietinnön 2. lausumaehdotuksen.

Mietintö "jaa", Ilmari Nurmisen lausumaehdotus 1 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 100, ei 71; poissa 28 (äänestys 34). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Aino-Kaisa Pekosen lausumaehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 97, ei 74; poissa 28 (äänestys 35). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Asian käsittely päättyi.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kalastuslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 309/2018 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 27/2018 vp

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

Toinen käsittely

Puhemies Paula Risikko: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Keskustelu asiasta päättyi 11.3.2019 pidetyssä täysistunnossa

Keskustelussa on Hanna Halmeenpää Johanna Karimäen kannattamana tehnyt vastalauseen mukaiset kaksi lausumaehdotusta.

Selonteko hyväksyttiin.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 309/2018 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Eduskunta hyväksyi mietintöön sisältyvän lausumaehdotuksen.

Puhemies Paula Risikko: Lopuksi on päätettävä keskustelussa tehdyistä lausumaehdotuksista.

Mietintö "jaa", Hanna Halmeenpään ehdotus 1 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 141, ei 30; poissa 28 (äänestys 36). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Hanna Halmeenpään ehdotus 2 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 148, ei 23; poissa 28 (äänestys 37). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Asian käsittely päättyi.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 282/2018 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 38/2018 vp

Toinen käsittely

Puhemies Paula Risikko: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Keskustelu asiasta päättyi 11.3.2019 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelussa on Timo Harakka Matti Semin kannattamana tehnyt vastalauseen mukaiset kolme lausumaehdotusta.

Selonteko hyväksyttiin.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 282/2018 vp sisältyvät 1.—5. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Eduskunta hyväksyi mietintöön sisältyvän lausumaehdotuksen.

Puhemies Paula Risikko: Lopuksi on päätettävä keskustelussa tehdyistä lausumaehdotuksista.

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

Mietintö "jaa", Timo Harakan ehdotus 1 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 77; poissa 28 (äänestys 38). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Timo Harakan ehdotus 2 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 77; poissa 28 (äänestys 39). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Timo Harakan ehdotus 3 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 77; poissa 28 (äänestys 40). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Asian käsittely päättyi.

10. Lakialoite laiksi kansanedustajain eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 2 momentin kumoamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lakialoite LA 84/2018 vp

Kansalaisaloite KAA 1/2018 vp

Lakialoite LA 18/2016 vp

Valiokunnan mietintö StVM 36/2018 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Paula Risikko: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö StVM 36/2018 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 12.3.2019 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset.

1. lakiehdotus

2 §

Leena Meri ps: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä saa perussuomalaisten vastalauseen mukaisen muodon.

Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Paula Risikko: Leena Meri on Sami Savion kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Leena Meren ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 154, ei 16; poissa 29 (äänestys 41). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

2. lakiehdotus

2 §

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

Leena Meri ps: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä saa 2. lakiehdotuksessa perussuomalaisten vastalauseen mukaisen muodon.

Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Paula Risikko: Leena Meri on Sami Savion kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Leena Meren ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 156, ei 16; poissa 27 (äänestys 42). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

19 §

Leena Meri ps: Arvoisa puhemies! Esitän, että 19 § saa sen muodon, jota perussuomalaiset ovat esittäneet, eli että se poistetaan.

Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Paula Risikko: Leena Meri on Sami Savion kannattamana ehdottanut, että pykälä poistetaan.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Leena Meren ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 155, ei 17; poissa 27 (äänestys 43). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi lakialoitteeseen LA 84/2018 vp sisältyvien 1.—3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen lakialoitteeseen LA 18/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen hylkäämisestä ja kansalaisaloitteeseen KAA 1/2018 vp sisältyvän lakiehdotuksen hylkäämisestä. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 23 b §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 69/2018 vp

Valiokunnan mietintö StVM 39/2018 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Paula Risikko: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö StVM 39/2018 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 8.3.2019 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset.

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

1. lakiehdotuksen 23 b §

Kristiina Salonen sd: Arvoisa puhemies! Esitän vastalauseen mukaista muotoa.

Outi Alanko-Kahiluoto vihr: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Paula Risikko: Kristiina Salonen on Outi Alanko-Kahiluodon kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö ”jaa”, Kristiina Salosen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 106, ei 65; poissa 28 (äänestys 44). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 69/2018 vp sisältyvän 1. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Eduskunta hyväksyi valiokunnan mietinnössä ehdotetun uuden, 2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain 8 ja 16 §:n ja metsästyslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 286/2018 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 28/2018 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Paula Risikko: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö MmVM 28/2018 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 11.3.2019 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset.

2. lakiehdotus

5 §

Mats Nylund r: Arvoisa rouva puhemies! Ehdotan, että 5 § muutetaan vastalauseen 2 mukaisesti, mikä on myös hallituksen alkuperäisen lakiesityksen mukainen.

Hanna Halmeenpää vihr: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Paula Risikko: Mats Nylund on Hanna Halmeenpään kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 2 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

Mietintö "jaa", Mats Nylundin ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 102, ei 67; poissa 30 (äänestys 45). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

41 a §

Mats Nylund r: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 41 a § muutetaan vastalauseen 2 mukaisesti.

Hanna Halmeenpää vihr: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Paula Risikko: Mats Nylund on Hanna Halmeenpään kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 2 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Mats Nylundin ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 104, ei 67; poissa 28 (äänestys 46). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

42 §

Mats Nylund r: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 42 § muutetaan vastalauseen 2 mukaisesti.

Hanna Halmeenpää vihr: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Paula Risikko: Mats Nylund on Hanna Halmeenpään kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 2 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Mats Nylundin ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 103, ei 66; poissa 30 (äänestys 47). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 286/2018 vp sisältyvien 1.—2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Eduskunta hyväksyi valiokunnan mietinnössä ehdotetun uuden, 3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

Jari Myllykoski vas: Arvoisa puhemies! Asiakohdan 8 käsittelyssä vastalauseen 1 osalta tarkoitukseni oli äänestää ”jaa”.

Mika Niikko ps: Kohdassa 11 oli tarkoitus äänestää ”jaa”.

Teuvo Hakkarainen ps: Sama juttu kuin Niikolla.

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

Arja Juvonen ps: Arvoisa puhemies! Kohdassa 10 äänestin ”ei” mutta haluan vielä varmuudeksi ilmoittaa, koska mielestäni painoin mutta en ole varma, syttyikö tuo valo.

Puhemies Paula Risikko: Merkitään pöytäkirjaan.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ampuma-aselain, vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain sekä asevelvollisuuslain 97 a §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 179/2018 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 37/2018 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Paula Risikko: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 13. asia. Käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mietintö HaVM 37/2018 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä.

Keskustelu

13.00 Tom Packalén ps: Arvoisa puhemies! Ampuma-aselakiuudistus on huonosti valmisteltu eikä aja suomalaisen ampumaurheiluharrastajan eikä maanpuolustuksen asiaa. Lakiuudistus lähti liikkeelle EU:n täysin järjettömästä direktiivistä, joka annettiin Pariisin terrori-iskun jälkeen. Kyseisessä iskussa Isis murhasi toistasataa ihmistä Balkanilta salakuljetetuilla Kalašnikov-rynnäkkökivääreillä, siis Balkanilta tuoduilla salakuljetetuilla rynnäkkökivääreillä.

Mitä tällä direktiivillä nyt säädettävällä lailla on merkitystä laittomien aseiden salakuljetukselle? Ei mitään. Nyt tarkoitushakuisesti on hyökätty normaaleja ammuntaa harrastavia Suomen kansalaisia vastaan kiusaamalla heitä valtavalla määrällä byrokratiaa ja mieli-valtaa. Erityisen mielenkiintoiseksi asian tekee se, että kyseisen lain on valmistellut kokoomus, joka keskustan ja muiden puolueiden tuella kaatoi perussuomalaisten korjausesitykset eduskunnassa. Ovatko kokoomus ja keskustapuoluekin ammunnan harrastajia vastaan, joita on kuitenkin merkittävä osa kansastamme?

Arvoisa puhemies! Haluan sanoa vielä muutaman sanan maanpuolustuksesta ja ampumataidon merkityksestä. Nykyaikaisessa sodassa eivät enää liiku toisen maailmansodan aikaiset armeijakunnat massa-armeijoihin. Nyt vastassa ovat merkittävästi vähälukuisemmat mutta huomattavasti paremmin varustetut ja koulutetut joukot. Suomen puolustus perustuu reserviin. Toisin sanoen näitä hyvin koulutettuja ja varustettuja joukkoja vastassa ovat pääosin reserviläiset.

Otan tässä esimerkin golfista. Jos joku on käynyt golfkurssin vaikkapa viisi vuotta sitten ja joutuu pelaamaan ammattilaista tai edes aktiiviharrastajaa vastaan, niin tulos on selvä. Sama on ampumataidon kanssa. Aktiiviharrastaja ampuu tuhansia laukauksia vuodessa, ja kilpa-ampuja ampuu vähintään 10 000—20 000 laukausta. Ainoa ero reserviläisen ja ammattisotilaan lopputuloksessa on se, että kun golfissa tulee ehkä paha mieli, niin reserviläinen menettää henkensä. 5 000:n omilla rahoillaan ammuntaa harrastavan reserviläisen

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

merkitys on siis maanpuolustuksellisesti erittäin merkittävä, sillä vain osutut laukaukset merkitsevät, ja tätä harrastusta tulisi ennemminkin tukea kuin vaikeuttaa.

Arvoisa puhemies! Lopuksi vielä asekeräilijöiden kiusaamisesta: En kerta kaikkiaan ymmärrä, miksi asekeräilijöitä kiusataan keräilyaseiden ampumakiellolla. Haluaisin kuulla, onko hallituksella asian suhteen joku muu logiikka kuin keräilijöiden kiusaaminen, koska minä en ainakaan pysty sitä näkemään.

Arvoisa puhemies! Toivon, että seuraava hallitus tulee korjaamaan tässä laissa olevat epäkohdat, mutta se, mikä joukko sitä lakia on korjaamassa ja mihin suuntaan, tulee selviämään vaalien jälkeen. — Kiitos. [Timo Heinonen: Voi olla karu korjaus!]

13.03 Olli Immonen ps: Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset ovat alusta alkaen vastustaneet asedirektiivin voimaantuloa. Se vaikeuttaa metsästäjien, aseharrastajien sekä urheiluampujien toimintaa kategorisesti, samoin asekeräilijöiden. Samoin lakiehdotukset vaikeuttavat myös reserviläistoimintaa. Lakiehdotukset tekevät sääntelystä myös vaikeaselkoisen. Samat asiat ovat tulleet esiin niin lain valmistelussa lausuntopalautteessa kuin valiokunnassa saaduissa asiantuntijalausunnoissa. Tähän kokonaisuuteen liittyen perussuomalaiset tulevatkin toisen käsittelyn yhteydessä esittämään pykälämuutoksia mietintöön sekä hyväksyttäväksi viisi lausumaa.

Arvoisa puhemies! Pykälämuutosten osalta voisin nostaa esiin seuraavaa:

19 a §, kielto valmistaa ampuma-ase, aseensa osa tai patruuna tietyissä tilanteissa, on ongelmallinen. 1 momentissa kielletään tekemästä ilman lupaa asioita, jotka on toisaalla säädetty luvanvaraisiksi. Pykälän tarpeellisuus on kyseenalainen. Joka tapauksessa 2 momentista pitäisi rajata osa pois. Siinä todetaan: ”Patruunaa ei saa valmistaa ilman lupaa muutoin kuin omaan henkilökohtaiseen käyttöön sellaiseen ampuma-aseeseen, jonka hallussapitoon valmistajalla on lupa.” Kielto tässä laajuudessa on paitsi tarpeeton myös mahdoton valvoa, koska latauksessa tarvittavat työkalut — puristimet ja holkit — ja oleelliset komponentit — hylsyt ja luodit — eivät ole säänneltyjä vaan vapaasti hankittavissa. Säännellyt komponentit, kuten ruuti ja nalli, taas eivät ole patruunakohtaisia. 2 momentti myös kieltäisi ammunnanharrastajaa lataamasta patruunoita sellaiseen aseeseen, esimerkiksi taskuaseeseen, jonka hallussapitoon tai lainaamiseen hänellä ei ole lupaa mutta jota hänellä on mahdollisuus käyttää niin sanotusti valvottuna käyttönä esimerkiksi ampumaradalla.

Sitten 42 b §, päätös, luvan voimassaolo ja lupaehdot. Pykälän 2 momentissa todetaan: ”Jos aselupa on myönnetty asekeräilijän hyväksynnän perusteella, lupaviranomainen voi sisällyttää lupaan ehdon, jonka mukaan ampuma-aseella ei saa ampua.”

Arvoisa puhemies! On oleellista, että kokoelmiin kuuluvien aseiden ominaisuuksia ja toimivuutta voidaan testata. Ampumakiellolle ei ole perusteita. Kyseinen virke tulisi poistaa, tai vähintään sitä tulisi muuttaa siten, että viranomaisella on velvollisuus esittää ampumakiellolle erityiset tapauskohtaiset perustelut.

8 § ja 44 a §, taskuase. Tässä taskuaseen määritelmää on yksinkertaistettu, mikä on perusteltua. Koko taskuaseen käsite on kuitenkin tarpeeton, koska niin sanottu normaalikokoinen pistooli on käytännössä aivan yhtä helposti kätkeissä. Taskuaseiden kieltäminen ei lisää turvallisuutta. Toisaalta kansalaisten hallussa on runsaasti kauan sitten hankittuja luvattomia pikkupistooleja, jotka olisi mahdollista saada valvonnan piiriin, jos omistajilla olisi mahdollisuus hakea hallussapitolupia. Taskuasekielto kannustaa laittoman hallussapidon jatkamiseen.

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

Arvoisa puhemies! 45 §, aseluvansaajaa koskevat edellytykset luonnolliselle henkilölle. A7-kiväärien osalta luvansaannin ehtona on 12 kuukautta jatkunut harrastus, kuten direktiivi edellyttää. Käsiaseseiden osalta vaatimus on kuitenkin 24 kuukautta. Erilaisille harrastusaikavaatimuksille ei ole objektiivisia perusteita, vaan ne tulisi yhtenäistää 12 kuukaudeksi.

Vielä viimeisenä 67 §, lupien peruuttaminen. Aseluvan peruuttamisen edellytyksiä on täsmennetty direktiivin mukaisesti. 1 momentin 5 kohdasta olisi kuitenkin syytä poistaa sanat ”tai käyttäytymisensä”. Nykyinen muotoilu jättää liikaa tilaa mielivaltaisille tulkinnoille ja ylilyönneille, mikä ei ole oikeusturvan kannalta hyvä asia.

Arvoisa puhemies! Kuten edellä totesin, näiden pykälämuutosten lisäksi perussuomalaiset tulevat esittämään vielä hyväksyttäväksi viisi lausumaa. En niitä ennätä tässä yhteydessä tuoda esiin, mutta asiaan palataan toisessa käsittelyssä.

13.08 Mikko Savola kesk: Arvoisa rouva puhemies! Ampuma-aselain käsittely on nyt tässä suuressa salissa — pitkä prosessi, joka lähti liikkeelle oikeastaan vuonna 2015, kun Pariisin terrori-iskut tapahtuivat ja Euroopan unionissa lähdettiin aika paniikinomaisestikin aselainsäädännön kiristämistä miettimään. EU-komissio teki aika nopealla aikataululla esityksen, missä se lähti kieltämään sotilasasetta muistuttavien, itselataavien kertatuliaseiden käyttöä tai ainakin voimakkaasti rajoittamaan sitä. Olen saanut olla tässä prosessissa vähän niin kuin aitiopaikalla katsomassa, silloisena Reserviläisliiton puheenjohtajana ja tietysti kansanedustajana koko ajan niin ikään.

Tämän asedirektiivin saamiseksi sellaiseen muotoon, että se ei kohtuuttomasti haittaa suomalaisia ampumaharrastajia, suomalaisia reserviläisiä, suomalaisen reserviläisen ampumataidon ylläpitoa, kenttäkelpoisuuden ylläpitämistä, on tehty kova työ. Sitä Brysselin päässä lobbasivat ministerit, niin silloinen sisäministeri Petteri Orpo kuin puolustusministeri Jussi Niinistö. Europarlamentaarikot olivat hyvin informoituja, ja he tekivät työtä sen eteen, että Suomen kanta meidän järjestelmästämme tulisi kuuluviin. Niin ikään meitä kansanedustajiaakin siellä eri kokoonpanoilla kävi, ja muun muassa Reserviläisliitto silloin lähestyi kaikkia europarlamentaarikkoja, silloista europarlamentaarikko Vicky Fordia, joka oli mietinnön tekijä tässä kyseisessä laissa. Eli Suomi on ollut vahvasti lobbaamassa sitä, että tästä direktiivistä ei tullut sellainen, että se tulisi estämään meillä ampumatoimintaa.

Kun näitä neuvotteluita lähdettiin käymään niin komission kanssa kuin europarlamentin kanssa, Suomi oli niin sisäasiainministeriön kuin puolustusministeriön toimesta hyvin vahvasti tuomassa omaa asiantuntemustaan siihen, kuinka direktiivistä saadaan sellainen, että se myöskin voidaan meille Suomen kansalliseen lainsäädäntöön viedä, ja kuinka sen reunaehdot täyttävät nämä meidän reserviläisvaatimuksemme.

No, tämä lyhkäisesti tästä historiasta. Nyt ollaan siinä vaiheessa, kun tätä implementoidaan meidän kansalliseen lainsäädäntöömme. Tämä prosessi kansalliseen lainsäädäntöön viemisestä on oikeastaan viime keväästä viime syksyyn saakka mennyt, ennen kuin se tuli sitten tänne eduskuntaan viralliseen käsittelyyn, ja siitä ehkä muutama pointti, jotka haluan sanoa.

Tämä mahdollistaa sen, että reserviläisten osalta koko meidän reservimme, 900 000 reserviläistä, on sitä joukkoa, jonka joukosta voidaan saada lupa reserviläiskivääriin. Eli toisin sanoen meidän reservimme on tässä huomioitu. Se ei tarkoita sitä, että jokainen heistä saisi aseluvan jatkossakaan, siinä käydään tiukat prosessit läpi, kuten tähänkin asti on ol-

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

lut, mutta tämä on se potentiaalinen joukko. Sitä ei ole haluttu rajata, ja tämä on äärimmäisen tärkeä asia.

Toinen asia, mistä haluan muistuttaa: kun puhutaan aktiivireserviläisistä, esimerkiksi Reserviläisliiton jäsenistä tai Reserviupseeriliiton jäsenistä, jotka harrastavat SRA:ta eli sovellettua reserviläisammuntaa, he menevät tämän ampumaurheilupoikkeuksen alle, minkä ansiosta he käytännössä saavat jatkaa sitä toimintaansa kuten tähänkin asti.

Eli nämä kaksi merkittävää tekijää on pystytty saamaan meidän kansalliseen lainsäädäntöömme sisälle niin reserviläisten osalta kuin tämän urheiluampumispoikkeuksen osalta.

Kaiken kaikkiaan ainakin itselläni on ollut se lähtökohta, että tässä pitää mennä pienimmän riesan tiellä niin, että me täytämme ne direktiivin reunaehdot, jotka siellä ovat, mutta me viemme sen omaan kansalliseen lainsäädäntöömme niin, että toimintaan kohdistuva haitta on mahdollisimman vähäinen. Näin on haluttu tehdä. En kiistä, etteikö näitä ongelmia siinä olisi, jotka tulevat nyt esimerkiksi lippaitten koon suhteen. Se varmasti vaatii toimenpiteitä, se hankaloittaa jonkun verran, mutta tästäkin kyllä pystytään eteenpäin menemään.

Muistutan vain siitä, että kun tämä on kuitenkin niitä direktiivin reunaehtoja, niin ei meillä, edustaja Packalén, valitettavasti kovin paljon vaihtoehtoja tässä ole. Jos me nyt jättäisimme implementoimatta tämän, jos me nyt hylkäisimme tämän, tämä menisi seuraavalle hallitukselle, enkä usko, että olisi tätä parempaa pohjaa hallitukselle, joka ymmärtää reserviläisten, ampumaurheilijoitten ja yleensä ampumisen päälle, kuin mitä nyt on. Eli en sitä riskiä kyllä lähtisi missään tapauksessa ottamaan.

Sen haluan vielä sanoa tähän loppuun, että kun puhutaan aselainsäädännöstä, niin meidän pitäisi aina muistaa se, että meidän reserviläisemme, metsästäjämme ovat kuuliaista porukkaa. Tämä kuuliainen porukka haluaa käsitellä turvallisesti aseita ampumaradalla. Se on yhteisö, joka valvoo toinen toistaan, ja tämän yhteisön toimintaa ei pitäisi hankaloittaa. Sen vuoksi me, ketkä yhtään tämän kanssa tekemisissä olemme olleet, olemme kyllä halunneet tämän viedä niin, että mahdollisimman vähän sitä haittaa olisi.

Haluan vielä sen mainita, että tässähän oli uhkana myös se, että reserviläisyhdistykset eivät enää niin sanottuja yhteisölupia olisi saaneet, mutta sekin on jatkossa mahdollista, eli monta ongelmakohtaa on saatu korjattua. Sen lisäksi siihenkin on klausuulit, että vanhoja keräilyaseita voidaan jatkossakin kerätä.

Tämä ongelma, minkä myönnän, kuvastuu näihin lippaisiin, lippaitten kokoon ja luvanvaraisuuteen, mutta siitä huolimatta tällä lainsäädännöllä meidän on syytä nyt mennä eteenpäin. — Kiitos.

13.15 Timo Heinonen kok: Arvoisa rouva puhemies! Hyvät edustajakollegat ja muut paikalla olijat! Edellä edustaja Savola kävi varsin perusteellisesti tätä asiaa läpi ja tämän problematiikkaa ja toisaalta sitä, millä tavalla tämä on eduskunnan käsittelyssä ollut näiden vuosien aikana. Tämän taustallahan ovat Euroopassa tapahtuneet terrori-iskut ja Euroopan unionin päätökset ryhtyä sitten toimiin niiden ehkäisemiseksi tai estämiseksi, ja itse kyllä lähestyn tämäntyyppistä EU-sääntelyä aika lailla kriittisesti. Sellainen ylhäältäpäin annettu sääntely, mitä tässäkin on, on ollut meille kovin haastavaa sen takia, että tällainen järjestely ei ota huomioon esimerkiksi Euroopan unionin maiden erilaisia tilanteita. Esimerkiksi me olemme hyvin erilaisessa tilanteessa monen Euroopan maan suhteen, esimerkiksi meidän peruspuolustusratkaisunkin näkökulmasta, ja sen takia tämäntyyppistä sään-

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

telyä on ollut kovin vaikea ja hankala saada sovitettua jokaisen EU-maan omaan lainsäädäntöön järkevästi.

Me teimme hyvää ja perusteellista työtä puolustusvaliokunnassa, ja itse asiassa meidän lausunto puolustusvaliokunnasta oli yksimielinen, eli siihen yhtyi myös oppositio perussuomalaisia myöten. Eli valiokunnassamme totesimme perusteellisen työskentelyn kautta ne asiat, jotka hallintovaliokunnalle eteenpäin lähetimme yksimielisesti niin, että hallitus- ja oppositiopuolueet olivat tässä lausunnossa mukana.

Suomen puolustusjärjestelmän erityispiirteet tässä huomioidaan, niin kuin edustaja Savola tuossa edellä läpi kävi: reserviläispoikkeus, puolustuspoikkeama ja myös metsästys- ja ampumaurheilu, jotka eivät olleet puolustusvaliokunnassa meidän erityisessä käsittelyssä, vaan ne kuuluivat hallintovaliokunnan rooteliin, mutta pidimme myös siitä osittain huolta. Ne menevät jossain määrin itse asiassa lomittain tai ainakin koskevat usein samoja henkilöitä, ja sen takia tässä tietysti huolta kannoimme niistäkin.

Me täytämme tässä direktiivin ehdot niin sanotusti minimitasolla, ja se on ollut se, mitä on tavoiteltu ja minkä takia tätä on niin pitkään väännetty ja etsitty ratkaisua. Tässä on ollut hyvää yhteistyötä yli hallitus—oppositio-rajojen näiden kysymysten löytämiseksi. Puolustusvaliokunta piti siis lopulta asedirektiiviä kannatettavana tällä tavalla Suomeen tuotavana kuin EU sitä meiltä edellyttää. Puolustusvaliokunnan toimialan näkökulmasta esityksessä keskeistä on niin sanottu reserviläispoikkeus eli aktiivisen reserviläisen mahdollisuus saada lupa A-luokan ampuma-aseeseen reservin ampumarjoittelun perusteella. Puolustusvaliokunta korosti, että hallituksen esityksessä ei ehdoteta A-luokan ampuma-aseiden massaluvittamista, mutta niin kuin Savola edellä toi esille, tässä kokonaisuudessa on mukana meidän koko 900 000 reserviläisen joukko, jolla on mahdollisuus saada tämä kansallisen puolustuksen tarkoituksista. Tämä oli yksi hyvin oleellinen asia tämän kokonaisuuden eteenpäinsaamiseksi. Esityksessä ehdotetulla lausuntomenettelyllä täytettäisiin siis asedirektiivin velvoite myöntää lupia yksittäistapauksessa ja poikkeuksellisesti, ja tämä on sitä meidän erityistä puolustus- ja reserviläispoikkeamaa.

Puolustusvaliokunta totesi lisäksi, että reservin ampumataitojen ylläpito on Suomessa pitkälti omaehtoisen ampumarjoittelun varassa sekä sijoitettujen että sijoittamattomien reserviläisten osalta ja erilainen ampumatoiminta ja -harjoittelu on laajamittaista Maanpuolustuskoulutusyhdistyksessä sekä eri maanpuolustusjärjestöissä, ja korostimme, että vapaaehtoisessa maanpuolustustoiminnassa ei ole kyse mistään tavanomaisesta yhteiskunnallisesta vapaaehtoistoiminnasta vaan lakiin perustuvasta toiminnasta.

Puolustusvaliokunta piti hyvänä, että esitys mahdollistaa osaltaan Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen kehittämisen nousujohteisemmaksi ja reserviläisten aktiivisen ampumarjoittelun jatkamisen myös tulevaisuudessa. Pidimme jatkotyötä tärkeänä, että lain soveltamista koskevat asetukset ja muu normitus takaavat reserviläisammunnan jatkamisen vähintään nykyisessä laajuudessaan, ja esitimme myös hallintovaliokunnalle, että tätä seurataan eli kokonaisarvio uuden lain toimivuudesta tehtäisiin kahden vuoden kuluessa ampuma-aselain muutosten voimaantulosta.

Tämä lipaskysymys on se ainoa isompi ongelma tällä hetkellä, ja sitä täytyy tietysti seurata loppuun asti, mitä esimerkiksi muut EU-maat ovat sen suhteen tekemässä. Olen antanut itselleni ymmärtää, että jotkut EU-maat ovat tätä lipaskysymystä riitauttaneet ja irrottautuneet tästä ja meillä täytyy olla myös siihen valmiutta. Mutta olen ehdottomasti sitä mieltä, että jos tämä valmistelu on nyt tehty keskustan, kokoomuksen, alkuun perussuomalaisten kanssa pitkään ja sitten lopulta sinisten kanssa loppuun saattaen ja, niin kuin kuva-

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

sin, puolustusvaliokunnassa yli hallitus—oppositio-rajojen, niin en kyllä itse lähtisi siihen, että jättäisimme, ainakaan tämän gallup-tilanteen mukaisessa tilanteessa, tätä direktiiviä voimaansaattamatta ja jättäisimme sen mahdollisesti tulevan hallituksen pohdittavaksi. Meillä ovat olleet hyvät maanpuolustushenkiset, maanpuolustustahtoiset puolueet hallituksessa, ja olemme tehneet niin hyvää työtä kuin nämä EU:n asettamat reunaehdot ovat sallineet. [Mikko Savola: Allekirjoitan tämän!]

13.21 Laura Huhtasaari ps: Arvoisa puhemies! Komissio antoi esityksensä Pariisin terrori-iskujen jälkitunnelmissa syksyllä 2015. Komissio perusteli esitystään yleisellä järjestyksellä ja viittasi tuoreisiin terrori-iskuihin. Terrori-iskuissa on kuitenkin käytetty EU-alueelle salakuljetettuja, laittomia sotilasaseita, joihin lainsäädäntö ei vaikuta.

Perussuomalaisten mielestä tämä esitys tulisi valmistella uudestaan. Edustaja Packalén ja edustaja Immonen pitivät täällä erittäin hyvät puheenvuorot meidän vastalauseemme perusteluista, mutta tietenkin ajan sallimissa rajoissa edustaja Immonen vain mainitsi meidän viisi lausumaehdotustamme, mutta ei ehtinyt lukea niitä ääneen, joten minä nyt luen, niin että tulee nekin sitten täällä luettua erikseen vielä ääneen:

1) ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy välittömästi toimenpiteisiin ampuma-ase-lain tarkistamiseksi ja uudelleen valmistelemiseksi niin, että direktiivin kansallinen liikku-mavara käytetään mahdollisimman laajasti siinä, että itselataavan aseiden ja suurikapasiteet-tisen lippaan yhdistelmää ei siirretä erityisen vaarallisten aseiden luokkaan.”

2) ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy välittömästi toimenpiteisiin, että aseko-h taisesta lupamenettelystä luovutaan asedirektiivin C-kategoriaan kuuluvista aseista ja ne siirretään ilmoitusmenettelyn piiriin.”

3) ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, ettei ennen hallituksen esitys 179/2018 vp:stä johtuvia ampuma-aselain muutosten voimaantu-loa hankittujen lippaiden hallussapito ole rangaistavaa.”

4) ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimiin ampuma-aselain muuttamiseksi si-ten, että ampuma-aselain taskuasetta koskeva 8 § kumotaan.”

5) ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että jatkossa ampuma-ase on mahdollista vaihtaa uuteen ja vastaavaan siten, että vanhan aselu-van ehdot siirtyvät sellaisenaan uuteen, jos vanhasta aseesta luovutaan uutta hankittaessa.”

Tämä vastalause on luettavissa kokonaan mietinnön päätteenä, ja toivon, että eduskunta yhtyy tähän, koska tämä on äärimmäisen tärkeä asia meille ja kyllä me suomalaiset tiedäm-me itse parhaiten, mikä täällä meillä toimii.

13.24 Mikko Savola kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Huhtasaari esitti, aivan kuten perussuomalaiset täällä, että tämä pitäisi valmistella uudel-leen. Haluaisinkin nyt kuulla, oletteko te sitä mieltä, että tämä lakiesitys nyt pitää hylätä. Jos me sen nyt hylkäämme, se menisi seuraavalle hallitukselle, joka mahdollisesti hallitus-ohjelmaneuvoittelussa jotain asiasta päättäisi ja sitten säätäisi tämän lainsäädännön uudel-leen. Mielestäni tässä on erittäin vakava riski, jos tällä tavalla toimitaan, koska tällä poh-jalla me olemme kuitenkin samanmielisesti halunneet tehdä tämän lainsäädännön mahdol-lisimman pienellä haittavaikutuksella suomalaisille ampumaharrastajille, mutta mitä minä yhtään tunnen tätä keskustelua tässä talossa ja tässä salissa, niin erityisesti vasemmalla lai-dalla on hyvin suuria ambitiesi siihen, että tätä aselainsäädäntöä pitäisi kiristää huomatta-vasti tästä enemmän, mikä tarkoittaisi sitä, että sen jälkeen meillä ei juuri kyllä ammuttaisi

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

tuolla minkäänlaisilla, tai ei voi sanoa ”minkäänlaisilla”, mutta varsinkaan näillä aseilla, joista tässä direktiivissä puhutaan.

13.25 Laura Huhtasaari ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Savolalla on ihan pointtia siinä mielessä, että kyllä pääosin tässä on ihan hyvin valmisteltuja asioita. Mutta perussuomalaiset ovat sitä mieltä, että direktiivin vaatimukset voidaan täyttää kirjaamalla nykyiset lupakäytännöt lakiin ja tekemällä suurikapasiteettisista lippaista luvanvaraisia tai aselupa sidottuja. Eli perussuomalaiset näkevät, että tästä voitaisiin tehdä parempi.

Mitä seuraavat hallitukset sitten tekevät — tietenkin hehän voivat vaikka muutenkin muuttaa, hallitushan aina voi tuoda uuden esityksen ja vaikka purkaa tämän. Mutta perussuomalaiset haluavat, että tämä esitys valmisteltaisiin paremmin.

Puhemies Paula Risikko: Sitten mennään puhujalistalle.

13.26 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Tuohon äskeiseen keskusteluun kommentoisin sen verran, että perussuomalaisillahan on tähän muutosehdotuksia ja lausumia, eli niillä voitaisiin parantaa tätä lakia, jos ne tulevat eduskunnassa hyväksytyiksi.

Tähän alkuun voitaneen hieman keventää tunnelmaa ja todeta, että ei laki kuitenkaan, tai tämä mietintö, sellaisenaan liene aivan susi, kun jopa Sadankomitea ja Rauhanliitto ovat vaivautuneet lähettämään kaikille kansanedustajille asiaa koskevan paimenkirjeen, jossa tämä mietintö haukutaan. Kyllä siinä jotain järkeä täytyy silloin olla. Mutta jos se ei ole aivan susi, niin lieneekö se sitten kultasakaali? Se on mahdollista.

Edustajat Packalén, Immonen ja Huhtasaari toivat jo puheenvuoroissaan esille hyvin tähän mietintöön jääneet epäkohdat, joiden korjaamista perussuomalaisten muutosesityksillä ja lausumilla kannatan lämpimästi.

Hyvää mietinnössä on tietenkin se, että reserviläistoimintaan liittyvistä asioista suuri osa on huomioitu. Kuitenkin se kysymys jää tässä auki, olemmeko EU:n suuntaan taas vaihteeksi paavillisempia kuin paavi itse. Eli oletammeko, että EU vaatii jotakin toteutettavaksi, ja toteutamme sen ilman, että EU on tosiasiallisesti sellaista edes vaatinut? Tai olemmeko koeponnistaneet tämän asian esimerkiksi EU-tuomioistuinta vasten, puhuttaessa juurikin näistä lipasasioista, joista aiemmissa puheenvuoroissa ilmeni, että muutkin maat ovat niistä hieman näreissään?

Kaiken kaikkiaan tämä prosessi on mielestäni hyvin surkea esimerkki siitä, mitä EU-jäsenyys meille suomalaisille pahimmillaan merkitsee. Meille sanellaan asioita tehtäväksi, ja paras, mihin voimme niiden suhteen pystyä, on jonkinlainen torjuntavoitto ja tappioiden minimointi, kuten täällä monet ovat ansionamme hehkuttaneet. Ei tämä voi näin olla. Olemmeko itsenäinen maa? Millä tavoin se kuuluu EU:n kaltaiselle yhteismarkkina-alueelle, että meille käydään sanelemaan ampuma-aseisiimme, metsästyksellemme ja jopa puolustuksemme liittyviä asioita? EU ei meitä tule puolustamaan, niinpä sen on minun mielestäni aivan turha tulla puolustuksemme puuttumaan.

Oma linjani ja perussuomalaisten linja on selvä: Aselait ovat nyt Suomessa jo liiankin tiukkoja. Lisää tiukennuksia niihin ei tule tehdä, ei sen enempää EU:sta, EU:n oletettuina Suomi-lisinä, kuin kansallisellakaan tasolla. Kysymys ei koske pelkästään reserviläisiä, kysymys koskee myös ampumaharrastajia ja metsästäjiä. On jo nyt suuri ongelma, miten saadaan uusia metsästäjiä ikääntyvien tilalle riistanhoitoon ja hirvi- ja suurpetokannan

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

sääntelyyn. [Mikko Savolan välihuuto] Tässä ei tarvita minkäänlaisia tiukennuksia aselakiin.

13.29 Jukka Kopra kok: Arvoisa rouva puhemies! Tämän lakiesityksen synty juontaa juurensa Euroopan unioniin. Aikanaan Pariisin terrori-iskujen seurauksena EU alkoi laatia uutta asedirektiiviä kuvitellen, että tiukempi hallussapitolitiikka ja käytännössä laillisten aseiden takavarikointi edistäisi jotenkin turvallisuutta. Näin ammunnan harrastajalle tämä näkökulma on ihmeellinen, sillä erityisesti Suomessa ammunnan ja maanpuolustusammuntojen harrastajat ovat tilastollisesti muita suomalaisia lainkuuliaisempaa ja nuhteetomampaa väkeä. Siksi direktiiviesityksen ensimmäiset versiot ja jopa ensimmäinen versio tästä laista Suomessa tuntuivat kohtuuttomilta suomalaisia kohtaan.

Oli selvää, ettei suomalaisessa aselupajärjestelmässä ja ammunnan harrastajissa ole sellaisia ongelmia, joita EU kuvitteli niissä olevan. Siksi lakiesitystä on myös sisäministeri Mykkäsen ja hallituspuolueiden eräiden kansanedustajien toimesta tässä matkan varrella muokattu hyvinkin rajusti valmistelun aikana sellaiseen suuntaan, että sen vaikutukset ammunnan harrastamiseen ja metsästykseen sekä maanpuolustustoimintaan olisivat mahdollisimman vähäiset. Meillä on nyt takana täällä eduskunnassa itse asiassa poikkeuksellinen prosessi, jossa hallituspuolueiden kansanedustajien muodostama iskuryhmä, jos tällainen ilmaisu sallitaan, on rukannut ja muokannut tätä esitystä uuteen uskoon erinäisissä vaiheissa. Versioita on ollut monia.

Tätä hallituspuolueiden ohjauksessa tapahtunutta muokkaustyötä täällä eduskunnassa on tehty yhteistyössä reserviläis- ja muiden järjestöjen kanssa. Tämän iskuryhmän täällä eduskunnassa muodostivat edustaja Reijo Hongisto, edustaja Mikko Savola — ja itselläni oli kunnia myös kuulua tähän porukkaan. Tärkeää oli, ettei EU:n määräily vaikuta metsästykseen, ammunnan harrastamiseen tai vapaaehtoiseen maanpuolustukseen, tai jos vaikuttaa, niin vaikutuksen on oltava niin pieni kuin suinkin mahdollista. Tällä ohjenuoralla tämä iskuryhmä toimi, ja yhteistyössä sisäministeri Mykkäsen kanssa on saatu nyt tämä käsillä oleva lakiesitys tänne päätettäväksi.

EU:n direktiivin pyrkimys oli muun muassa saada pois siviilikäytöstä kaikki niin sanotut vaaralliset aseet. Tällainen ase on esimerkiksi perinteinen itselataava, kertatulta ampuva reserviläiskivääri, jossa on iso lipas. Muun muassa tällainen vaatimus saatiin täysin torjuttua. Käytännössä jokaisella vakavasti ammuntaa harrastavalla tai vakavasti maanpuolustuskoulutukseen osallistuvalla on mahdollisuus jatkaa harrastustaan kuten ennenkin.

Tämä reserviläispoikkeama on erittäin mielenkiintoinen ja arvokas asia. Koko sijoittamiskelpoinen reservi on reserviläispoikkeaman piirissä. Kaikilla siihen kuuluvilla — noin 900 000 henkilöllä tällä hetkellä — on mahdollisuus hyödyntää sitä. Automaattisesti lupia ei tietenkään saa, vaan osallistumalla vapaaehtoiseen maanpuolustuskoulutukseen voi pätevyitä myös isolla lippaalla varustetun reserviläisaseen haltijaksi.

Arvoisa puhemies! Tässä lakiesityksessä on nyt mukana eräs historiallinen muutos. Lakiesitys nimittäin tunnustaa suomalaisten maanpuolustusoikeuden. Meillä puhutaan maanpuolustusvelvollisuudesta, mutta nyt voimme puhua myös maanpuolustusoikeudesta. Lakiin on kirjattu oikeus tietyn pätevytymispolun läpäisevälle henkilölle omistaa ja käyttää isolla lippaalla varustettua reserviläisasetta. Pyydän huomioimaan, että tällaista oikeutta lainsäädännössä ei maanpuolustusperusteella ole ennen ollut. Ja toistan tämän nyt vielä: tämän lain myötä ensimmäistä kertaa suomalaisella, sijoituskelpoisella reserviin kuuluvalla on lähtökohtaisesti oikeus maanpuolustusperusteella saada lupa aseiden hankkimiseen,

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

omistamiseen ja niillä ampumiseen. Pidän tätä kirjausta erittäin merkittävänä maanpuolustuskyvyn harjoittelun ja maanpuolustustaidon kehittämisen kannalta.

Jos henkilö ei kuulu sijoituskelpoiseen reserviin eli esimerkiksi ei ole käynyt armeijaa, voi jatkossa ampua pitkällä isolla lippaalla varustetulla aseella harrastusperusteella, ampu-maurheiluperusteella, ja osallistua myös maanpuolustuskoulutuksen harjoituksiin sillä tavoin.

Täällä esitettiin jo pohdintoja, että vaikei tämä esitys välttämättä täydellinen olekaan, niin tulisiko se nyt sitten hylätä vai ei. Minusta tämä tulee nyt ilman muuta hyväksyä. Aika valuu tiimalasissa. EU-sanktiot alkavat paukkua, Suomelle määrätään tästä sakkoja, ja en haluaisi jättää tätä nyt tulevan eduskunnan varaan, vaan tämän pääsääntöisesti hyvän lakiesityksen hyväksymisen aika on nyt.

13.34 Matti Semi vas: Arvoisa rouva puhemies! Tulen itse esittämään tähän liittyvää pykälämuutosta, mutta kiinnittäisin tähän tarpeeseen huomiota. Kun me kuulumme Poliisihallitusta ja oikeusasiamiehiä, niin niiden yhteinen huoli oli se, että mitä enemmän aseita on varastoissa ja säilytetään asekaapeissa ja muissa, sitä suurempi mahdollisuus on siihen, että aseet joutuvat väärin kynsiin, kun kuitenkin meillä näitä rikollisiakin on täällä olemassa. Siksi me ajattelimme, että olisi hyvä, että tätä määrää vähän rajoitettaisiin, että se määrä, mitä reserviläisillä olisi näitä aseita mahdollista olla, olisi tämän sodanajan sijoitusmäärän mukainen, ja se vähentäisi sitten tuntuvasti vaarallisten aseitten määrää kokonaisuudessaan. Eli näillä eväillä minä olen tätä lähestynyt.

Itse harrastan ampumista ja metsästystä ja tiedän, että kun puhutaan aseista, niin kaikki aseethan ovat vaarallisia, mutta sitten pitkällä lippailla olevat konetuliaseet ovat erittäin vaarallisia, ja niitten joutuminen väärin käsiin — siinä pitää olla todella huolellinen ja varovainen, että saa pidettyä ne poissa kaikkien rikollisten käsistä. Sen tähden näimme, että tällainen muutos olisi tässä tarpeen.

13.36 Mikko Savola kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Haluan nyt vain muistuttaa kenttäkelpoisuuden ylläpitämisestä, joka kuuluu oikeutetusti koko meidän reservillemme, mikä on meidän vahvuutemme. Meidän reservimme koko on yhteensä 900 000. Tämä on se potentiaalinen joukko, josta voidaan sitten hakea näitä lupia, saada se poikkeuslupa niin sanotusti, saada se lupa, että voi saada tämän reserviläiskiväärin. Se ei ole mikään automaatio. Tässä tulisi erittäin suuri ongelma, jos tämä olisi pelkälle sijoitetulle reserville eli 280 000 miehelle ja naiselle. Se olisi vain se potentiaalinen joukko, joka voisi hakea näitä lupia.

Haluan myös muistuttaa siitä, että rikoksista suuri osa — meillä on täällä poliisistaustaisia kansanedustajia mukana myöskin — tehdään laittomilla aseilla, aivan kuten nämä terrori-iskutkin, jotka Pariisissa tehtiin. Ne tehtiin laittomilla aseilla. Ja nyt tässä koko ajatuksessa ollaan kiinni siinä, että tässä rajoitetaan kuuliaisten, laillisin perustein toimivien aseharrastajien toimintaa, ja tämän pitää olla mahdollisimman pientä, mihinkä tällä lainsäädännöllä pyritään.

Puhemies Paula Risikko: Otetaan tähän edustajat Semi, Kopra, Hongisto.

13.37 Matti Semi vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Aivan oikein, ne rikolliset toimet tehdään laittomilla aseilla, mutta ne on yleensä varastettu jostakin, ja mitä

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

enemmän meillä on asekaappeja ja aseita asekaapeissa, niin Poliisihallituksen näkemyksen mukaan sen todennäköisempää on, että sieltä saattaa joutua aseita rikollisiin käsiin, ja se on todella hankala tilanne. Ainakin heidän lausunnossaan oli tällainen merkintä siellä mukana.

13.37 Jukka Kopra kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Semi kiinnittää, tietyllä tavalla tietysti oikein, huomiota siihen, että aseita varastetaan ja niillä tehdään rikoksia. Silloin niistä tulee laittomia, kun ase on lailliselta haltijalta varastettu. Mutta onko sitten oikea ratkaisu se, että kategorisesti aletaan kieltää aseiden hallussapito? Meillä lainsäädäntö velvoittaa aseluvan haltijan säilyttämään asetta huolellisesti siten, ettei sitä voida varastaa, ja käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että jos kotona on ase, niin pitää olla asekaappi, joka on lukittava ja sellainen, ettei sieltä ihan noin vain sitä asetta voisi viedä. Tietojeni mukaan poliisi ei kuitenkaan millään tavoin valvo harrastajien aseiden säilytystä — vain ja ainoastaan siinä tapauksessa, jos lupia on merkittävän suuri määrä tai harrastetaan laajempaa toimintaa. Ja tässä ehkä voisimme terävöityä siten, että poliisikin kiinnittäisi enemmän huomiota siihen, miten aseita säilytetään.

Mutta lähtökohtaisesti ei tulisi kieltää vaan sallia kuitenkin tämä tervehenkinen harrastus siten, että mahdollisimman moni sitä voisi harrastaa, ja katsotaan sitten sen perään, että aseet on huolella pidetty lukkojen takana.

13.39 Reijo Hongisto sin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aivan kuten edustaja Semi tuossa totesi, kaikki aseet ovat vaarallisia. Silloin kun ase on väärissä käsissä ja tekijän tahto suhtautuu sillä tavalla, että halutaan sillä jotakin pahaa saada aikaan, niin kaikki aseet ovat vaarallisia. Niin kuin edustaja Savola tuossa totesi, että meillä on reserviläistoimintaan tarkoitettuja kerta-automaattiaseita, on juuri näin, että jos on mahdollisuus henkilöllä saada hallussapitolupa tällaiseen aseeseen, niin poliisi suorittaa sen lupahallinnan aina. Se ei tarkoita nimenomaan sitä, että se olisi automaatio ja että jos henkilöllä on sodanajan sijoitus, niin hän saisi sen luvan. Poliisi suorittaa erittäin tarkan lupaharkinnan, ja silloin, kun puhutaan näistä sotilaskäyttöön soveltuvista aseista, se lupaharkinta on todella tarkkaa.

Edustaja Kopra tuossa totesi, että poliisin pitäisi valvoa näitä asesäilytyksiä enempi. Tohtaan vain näin, että kun poliisi käy kodeissa kotihäilytyksillä ja muilla, niin silloin totta kai poliisi kiinnittää huomiota näihin. Mutta siihen, että poliisi alkaisi erikseen tekemään kotikäyntejä ja valvomaan asesäilytyksiä, poliisin resurssit eivät valitettavasti kyllä riitä.

Puhemies Paula Risikko: Mennäänkö sitten puhujalistalle.

13.40 Mari-Leena Talvitie kok: Arvoisa puhemies! Kyseessä on tosiaan hallituksen esitys, jossa ehdotetaan muutettavaksi ampuma-aselakia, vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annettua lakia ja asevelvollisuuslakia, ja taustalla on se, että muutoksella laitetaan käytäntöön asedirektiiviin tehdyt muutokset. Kuten tässä keskustelussa on usea edustajakollegasta todennut, taustalla on EU-direktiivi, joka lähti Pariisiin terrori-iskujen jälkeen, kun EU lähti vaatimaan jäsenmailtaan tiukempaa aselainsäädäntöä.

Tässä ampuma-aselaissa säädettäisiin ampuma-aseluvan haltijoiden seurannasta ja aseluvan säännöllisestä tarkastelusta ja lakiin myöskin lisättäisiin säännös aseiden ostajan henkilöllisyyden ja aseluvan tarkistamisesta etäkaupan yhteydessä. Ampuma-aselain merkin-

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

tää koskevia säännöksiä muutettaisiin niin, että merkintää koskevia säännöksiä täsmennetään ja merkinnän tekemiselle asetetaan aikarajoitus. Aseenvälittäjiä koskeva määritelmä lisättäisiin lakiin.

Tätä lainsäädäntöä on pari vuotta valmisteltu, ja nyt kun viime talvena hallintovaliokunnassa aloitettiin sen käsittely, niin se tietenkin herätti keskustelua, tunteita ja faktoja puolin sun toisin. Tässä esityksessä on nyt kuitenkin hyvää se, että tässä tunnistetaan asiat maanpuolustuksen osalta, Suomen erityisasema, reserviläiset sekä niin ampumaurheilijat kuin metsästäjät, ja tässä direktiivin vaatimukset tulee täytettyä mutta ei kuitenkaan lähdetä liian tiukkaan... Täällä on muun muassa tämä reserviläispoikkeus, vapaaehtoinen maanpuolustus ja sitten vielä nämä vapaaehtoisen maanpuolustuksen ja sijoittamiskelpoisen henkilön valmiudet sekä valvonta. Nämä ovat isoja asioita, kun mietitään, että meillä sijoituskelpoisia on noin 900 000, eli isoista määristä puhutaan. Ja niin kuin tässä edustaja Kopra aikaisemmissa puheissa toi ilmi, tässä nimenomaan myöskin mahdollistetaan, tietyllä tavalla tunnistetaan ja tunnustetaan se, että ihmisellä on siihen maanpuolustusoikeuteen vedoten mahdollisuus myöskin sitten harjoittaa ja harrastaa ampumatoimintaa.

Kiitän tässä yhteydessä vielä kaikista palautteista, lukuisista erilaisista sparrauksista ja posteista, joita olen asiasta saanut tämän reilun vuoden aikana hallintovaliokunnan jäsenenä ja kokoomuksen ryhmänjohtajana siellä. Ihan kaikkiin en ole pystynyt vastaamaan, mutta se palautteen määrä, mikä on tullut, osoittaa, että tämä asia on hyvin monipuolinen ja herättää myöskin erilaisia tunteita.

Itse henkilökohtaisesti ajattelen, että ase ei ole se, joka tappaa, vaan sen aseensa takana oleva ihminen ja se, miten hän käyttäytyy. On tietenkin tärkeitä, että luvituksella huolehditaan siitä, että aseet ovat siellä, missä niiden kuuluu olla, ja että valvonta on sentyyppistä. Meillä on aikaisemmin tällä kaudella säädetty myöskin sähköinen lupajärjestelmä aseluvitukseen. Sitä ei valitettavasti pystytty viime vuoden lopussa ottamaan käyttöön, koska meidän järjestelmät eivät ole vielä sillä tasolla, mutta se on nyt sitten säädetty niin, että se tulisi voimaan ensi vuoden alusta eli vuoden 2020 alusta.

Mutta myöskin, kun näistä asioista on paljon hallintovaliokunnassa tämän kauden aikana kuultu — meillä oli itse asiassa tänään hallintovaliokunnan viimeinen kokous, ja valiokuntaneuvos sanoi, että meillä on ollut, oliko nyt, 450 kokousta tämän kauden aikana, eli on monella tasolla sisäistä turvallisuutta käsitelty — huolestuneena kuitenkin sanon sen, että tulevaisuudessa, 2020-luvulla, Suomen eduskunnaltakin tullaan todennäköisesti vaatimaan toimia sen suhteen, miten me saamme myöskin erilaiset tammöiset miehittämättömät, liikkuvat härpäkkeet, jotka voi kohta myöskin aseiksi luokitella, lainsäädännön ja luvituksen piiriin. Eli niitä tehdään jo tuolla maailmalla, ne pystyvät miehittämättömänä ja etäohjauksella liikkumaan, ja ne voidaan myöskin aseiksi luokitella, ja on tärkeää, että myöskin tulevaisuudessa osataan tähän varautua. Tällä hetkellä kuitenkin teknologia kehittyy niin nopeasti, että useimmiten lainsäädäntö laahaa myöhässä.

Lopuksi totean, että itse olen ollut ensimmäisen kerran ampumahiihtourheiluleirillä siinä ehkä jossain vähän alle 10-vuotiaana. Isäni oli aikanaan Etelä-Pohjanmaan ampumahiihtäjien piirivalmentaja varmaan parikymmentä vuotta, ja jos ensimmäisen kerran on pienoiskiväärillä ampunut siinä 10-vuotiaana, niin on jotenkin saanut semmoisen realistisen käsityksen siitä, mitä se ampumaurheilu on ja miten siihen aseeseen tulee suhtautua.

Mutta kaiken kaikkiaan tuen vielä niitten kollegoiden puheita, jotka tässä aikaisemmin olivat: on tärkeää, että saamme tämän tulevan viikon aikana tämän eduskunnan toimesta eteenpäin. Kokoomuksen, sinisten ja keskustan, ja alkuosaltaan myöskin perussuomalais-

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

ten, hallituspohja on ollut hyvä ja realistinen hallituspohja saamaan tämän direktiivin käytäntöön ja uudet ampuma-aset lait eteenpäin.

13.46 Reijo Hongisto sin: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Kopra ja edustaja Savola ovat käyttäneet hyviä puheenvuoroja tässä. Kuten todettiin, kun tämä lakiluonnos aikoinaan ensimmäistä kertaa tuli meidän luettavaksemme, se oli kyllä todella paljon erilainen kuin mitä se on tällä hetkellä. Tässä kolmen henkilön ryhmässä on asiaa soviteltu ja neuvoteltu, ja ministeri Mykkänen oli myöskin siinä mukana. Totean omalta puoleltani myöskin, että me saimme tätä jalostettua huomattavasti parempaan muotoon kuin mitä se alkaa päältä oli.

Mutta, arvoisa puhemies, tässä on vieläkin joitakin sellaisia kohtia, ja haluan nyt nostaa esille valiokunnan mietinnössä todetun seurantajärjestelmän. Mietinnössä todetaan: ”Ase-direktiivi velvoittaa jäsenvaltiot perustamaan aseluvan haltijoita koskevan seurantajärjestelmän sen varmistamiseksi, että ampuma-aselupien myöntämisen edellytykset täyttyvät luvan voimassaolon ajan. Seurantajärjestelmän toiminta voi olla jatkuvaa tai ajoittaista.” Ja näinhän se on, direktiivi tähän velvoittaa. Totean, että Suomessa on erittäin hyvin jo järjestetty tämä ampuma-aselupakäytäntö ja monissa muissa maissa aselupasäädäntö on huomattavasti Suomen käytäntöjä hatarampaa ja lepsumpaa. Meillä Suomessa on pitkät perinteet aselainsäädännöllä, ja tämän takia tuntuu perin oudolta, että kun EU-tasolla lakeja kategorisesti kiristetään, niin samalla myös Suomi kiristää jo muutenkin tiukkaa aselainsäädäntöään.

Tässä kun mietitään, että poliisi seuraa jo tällä hetkellä reaaliajassa sellaisen henkilön edesottamuksia, jolla on ampuma-aseen hallussapitolupa, niin jos hän syyllistyy vaikkapa törkeään rattijuopumukseen tai pahoinpitelyyn ja siitä poliisi kirjoittaa tutkintailmoituksen, niin se on seuraavana päivänä lupahallinnon tiedossa. Ja tiedetään, että jos näin on menetelty, niin henkilö pyydetään sitten poliisilaitokselle kuultavaksi ja keskustellaan myöskin näistä ampuma-aseluvista. Tämän takia, kun tiedän poliisilaitosten niukat henkilöstöresurssit lähinnä lupahallinnossa, hämmästelen, että me olemme tekemässä ikään kuin täräpä täräpä, toista lainsäädäntöä tämän jo olemassa olevan lainsäädännön päälle.

Kuten tässä on monissa puheenvuoroissa todettu, tässä on nyt yritetty mennä niin lähelle näitä direktiivin vaatimuksia kuin vain olla ja voi. Ja niin kuin näissä puheenvuoroissaan edustaja Savolakin totesi, jos tämä hallitus ei tällä koalitiolla nyt tätä lakiesitystä hyväksy, niin ainakin minä näen henkilökohtaisesti kyllä melkoisena uhkana sen, että jos tämä jätetään pöydälle ja vesitetään ja seuraava hallitus alkaa tätä puuhastelemaan uudestaan, niin lakiesitys saattaa olla ammunnan harrastajille ja reserviläisille vielä karumpaa luettavaa.

Eli pitkin hampain ja jyrkin reunaehdoin: parempikin tästä olisi voinut tulla, mutta ehkä tämän kanssa jollakin lailla vielä kyetään elämään. — Kiitoksia.

13.49 Mikko Savola kesk: Arvoisa rouva puhemies! Muistutan vielä tästä koko prosessista, että kun me lähdimme neuvottelemaan poikkeusratkaisusta, niin meille poikkeusratkaisu oli nimenomaan tämä meidän ainutlaatuinen maanpuolustusjärjestelmämme, mitä ei tuolla Keski-Euroopassa ymmärretä, kun heillä ei enää yleistä asevelvollisuutta ja reserviläisiin pohjautuvia joukkoja ole, jotka omaehtoisesti myöskin harjoittelevat. Joten tämä oli meidän pääviestimme siitä, ja tähän vedoten me saimme tämän poikkeusratkaisun aikaan ja tämän ratkaisun, että vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön ovat meille mahdollisimman pieniä.

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

Pitää yli puoluerajojen antaa kiitosta siitä, että kun tämä prosessi lähti liikkeelle ja muun muassa suuressa valiokunnassa evästimme silloista sisäministeri Petteri Orpoa, niin ne olivat yksimieliset evästyksset, että tätä ei voida hyväksyä komission alkuperäisenä esityksenä ja meidän pitää pystyä neuvottelemaan parempi ratkaisu, ja se pystyttiin tekemään.

Tässä koko pitkän matkan aikavälillä on ollut useita henkilöitä ja tahoja mukana. He ansaitsevat kiitokset. Erityisesti kiitoksen ansaitsevat reserviläisjärjestöt, Reserviläisliitto, Reserviupseeriliitto, Maanpuolustuskiltojen liitto, joiden asiantuntemus tässä matkan varrella oli kiistatonta, ja sen lisäksi ministerit — Jussi Niinistö ja sisäministerit Orpo, Risikko ja Mykkänen — ja heidän esikuntansa, erityisesti erityisavustaja Juha Martelius puolustusministeriöstä, joka on ollut tämän asian päällä ja tuonut asiantuntemusta ja ollut linkkinä myöskin sinne Brysselin päähän, sekä tietysti tämä iskuryhmä, josta edustaja Kopra mainitsi.

Sanonpa vain, että ilman sitä työtä, mitä viime vuoden keväästä syksyyn tehtiin, tämä esitys olisi varsin toisen näköinen myös ampumaharrastajien kannalta, joten tällä esityksellä nyt eteenpäin. Parempaa tästä ei tämän eduskunnan aikana saada, ja tämä on kuitenkin sellainen, että ampumatoiminta meillä jatkuu koko maassa reserviläisten, urheiluamupujen, metsästäjien ynnä muiden toimesta, ja se on minusta se pääasia. — Kiitos.

13.51 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Kun asiasta oli aiemmissa puheenvuoroissa hieman epäselvyyttä, niin täsmennän nyt vielä pöytäkirjaan sen, etteivät perussuomalaiset esitä vastalauseessaan tämän lain hylkäämistä tai siirtämistä seuraavalle eduskunnalle. Jos tämä eduskunta ei olekaan aseharrastajalle tai metsästäjälle suurin hyvä, niin on se varmaan kuitenkin pienin paha, tässä nyt vaikka viitaten tuohon vasemmistoliiton vastalauseeseen, jossa lähdettäisiin rajoittamaan lainkuuliaisten kansalaisten oikeuksia käyttäen keppihevosen Poliisihallituksen ja sisäministeriön kohtuullisen kroonisesti asevihaavien virkamiesten antamia lausuntoja. Epäilemättä kyyti tulisi tällaista tulevalla hallituskaudella olemaan, jos gallupeihin yhtään on uskomista.

Meidän vastalauseessamme on esitettyä pykälämuutosehdotuksilla niitä kohtia, jotka nyt voitaisiin korjata, ja lausumilla velvoitettaisiin tulevia hallituksia eduskunnan toimesta — mitä se nyt sitten painaakaan — korjaamaan nämä muut seikat, jotka ovat nyt jäämässä auki ja voivat olla muutettavissa direktiivin puitteissa.

Yleiskeskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.

14. Kansaneläkelaitoksen valtuutettujen toimintakertomus 2017

Kertomus K 12/2018 vp

Valiokunnan mietintö StVM 40/2018 vp

Ainoa käsittely

Eduskunta hyväksyi valiokunnan ehdotuksen kannanotoksi kertomuksen K 12/2018 vp johdosta. Asian käsittely päättyi.

15. Valtioneuvoston selonteko liikuntapolitiikasta

Valtioneuvoston selonteko VNS 6/2018 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 22/2018 vp

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 14.3.2019 pidettävään täysistuntoon.

16. Valtioneuvoston selonteko tietopolitiikasta ja tekoälystä

Valtioneuvoston selonteko VNS 7/2018 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 21/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 14.3.2019 pidettävään täysistuntoon.

17. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 284/2018 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 38/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 14.3.2019 pidettävään täysistuntoon.

18. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 242/2018 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 39/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 14.3.2019 pidettävään täysistuntoon.

19. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 241/2018 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 40/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 14.3.2019 pidettävään täysistuntoon.

20. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä Tullissa sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 259/2018 vp

Pöytäkirja PTK 176/2018 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 41/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 14.3.2019 pidettävään täysistuntoon.

21. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lentoliikenteen matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorismin ja vakavan rikollisuuden torjunnassa sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 55/2018 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 42/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 14.3.2019 pidettävään täysistuntoon.

22. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on torstaina 14.3.2019 klo 10.00. Täysistunto lopetettiin klo 13.53.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola